

pride 1 regiment konjikov, to je, blizo 2000 mož in okoli 1700 konj, — 9 baterij, vsaka z 8 kanonami, pride med Krajn, Preddvor, Moste in Smlednik, med Černuče in Št. Vid; vsaka baterija šteje okoli 200 mož in okoli 140 kónj. Da se v Ljubljani ne nabaše preveč armade, se bojo njene kerdela razdelili najprej po deželi; ljubljanska množica pride okoli 20. t. m.

Iz Ljubljane. Gospod minister bogočastja in nauka je po nasvetu škofijskega konsistorija gospod dr. Janeza Gogala in pa gospod Jož. Marna za gimnazijalna kateheta izvolil. — Gimnazijalne in realne šole so sklenile letošnje šolsko leto v saboto, mestna ljudska šola pri sv. Jakobu pa že več tednov pred, ker so v reduti, kjer je ta šola, vojaško bolnišnico napravili; nunske šole so se zaperle včeraj, glavne ljudske šole pa se bojo končale še le 6. t. m.; še le prihodnji mesec se bo končala živinozdravilska šola, v vseh Svetih pa, tedaj najzačnja, kmetijska šola.

Novičar iz domačih in ptujih dežel.

Iz Laškega. Dokler ne bojo homatije na Laškem popolnoma poravnane, bomo stavili na čelo našega „novičarja“ novice, ki zadevajo laške dežele, kamor se še zmiraj najbolj obrača pazljivost celega sveta. Danes povemo, da 30. dan preteklega mesca bi se bili imeli pooblastenci avstrijske, francozke in sardinske vlade v Zürich-u sniti, da bi na podlagi Villafranskih dogovorov popolnoma dognali mirno spravo; pa je moglo že kaj vmes priti, da se niso, in berž ko ne je shod zatega voljo odložen, ker ste si angležka in francozka vlada zlo navskriž. Komaj je mir na eni strani, se začne razpor na drugi. Kakor se zdolej v stavku iz Londona bere, so strune med angležko in francozko vlado zlo napete. Kako se bo razpor poravnal, še ne vemo; upamo pa vendar, da se bo; Napoleon je prebrisana glava in bo kakor koli potolažil tudi Angleže, čeravno zdaj zlo godernajo. — Kako pa stojé zdaj reči na Laškem? V vojvodini toskanski, modeneški in parmezanski se čedalje več glasov sliši, da nočejo svojih prejšnjih vladarjev, ampak da hočejo zedinjeni biti s Sardinijo. V Toskani se je velika večina županij tako oglasila. Ravno taka je v Modeni, kjer možki in ženske žugajo, z otroci in vsem kar imajo, raji domačijo zapustiti in se preseliti v Sardinijo, kakor ostati pod prejšno vlado; — tako zlo sovraži Lah vladarje nemškega rodú. Da pa jim ne bo ta obveljala, poterjujejo druge novice, ktere pravijo, da francozka in avstrijska vlada ste si v tem ene misli, da se bota odstavljen vojvoda spet vernila v svoje dežele in tako tudi vojvodinja parmezanska. Sardinija razun Lombardije ne bo nič družega več dobila. Sv. oče papež so se premislili in bojo tudi stopili v zvezo italijansko s častjo njenega predsednika, prava predsednika pa bota nek sardinski in napolitanski, zdaj ta, zdaj uni. Govori se, da je cesar Napoleon že izdelal osnovo nove italijanske zveze po stroji „nemškega bunda“. Če bo v „italijanski zvezi“ tudi tolika edinstvo kakor je v „nemškem bundu“, ne bo dosti kruha iz te moke. Berž ko bojo nastopili laški vladarji zvezno vlado, bojo nek oznanili popravo svojega vladarstva in ustanovljenje konstitucijne vladije; papeževa deželna vlada bo mogla duhovne vladnike posloviti in namesto njih svetne uradnike postaviti. Vse to se že kot gotov sklep po vseh časnikih bere, — vendar dokler ne bo zbor v Zürich-u, se ne more nič gotovega reči, in morebiti pride po Zürhiškem zboru še kongres vseh velikih vladarjev, ktere ga cesar Napoleon želi, od ktere ga pa Angleži tako dolgo nič vediti nočejo, dokler ne bo zbor v Zürich-u pokazal: kaj bi imel veliki kongres opraviti. — Od Garibaldi-ta se sliši, da leži za putiko bolán v Loveri poleg Iseoškega

otoka, da hoče le do konca Zürhiškega zboru v svoji službi zvest ostati. Unidan je bil pri vojskovodju sardinskemu Lamarmora v Brešii; dolgo se je z njim pogovarjal in nazadnje mu nasvetoval, naj se vsi Italijani oborožijo in velika italijanska armada napravi.

Iz Dunaja. Vradni dunajski časnik „Wien. Zeitg.“ je 31. dan p. m. razglasil pismo, ki so ga presvitli cesar 28. julija iz Laksenburga pisali gospodu ministru notranjih oprav, v katerem naštevajo vse darove, ki so jih ljudstva avstrijskega cesarstva vseh stanov tako obilo dale za vojskine potrebe, po kterih se je nabralo veliko dnarja, so se osnovale kerdela prostovoljcev, brez vseh težav nakupovali konji, postregli ranjeni vojaki itd. Radodarnost taka — pravijo cesar — me je v serce ganila. „Zato se za te brezštevilne znamenja pravega domoljubja, ki mi nikoli iz spomina zginile ne bodo, vsem serčno zahvaljujem, posebno pa zvestim svojim Dunajčanom, ki so bili lep izgled drugim“.

— Po ministerskem razpisu morejo ne le gimnazijalni učniki in vodji, temuč tudi šolski svetovavci, ako so poprej gimnazijalni učniki bili, po tridesetletni službi s celo svojo plačo v penzijo iti.

— Ministerstvo nauka je določilo, da se učnikom tako imenovanih postranskih nauk na gimnazijah plača za te nauke ne sme iz nobene javne kase plačevati, ampak učenci sami jo imajo zložiti.

— Sliši se, da se bo zdaj nemudoma začelo izdelovanje nekterih železnic, ktere bi bile imele že davnej dodelane biti; pred vsemi drugimi pridejo, kakor „Allgem. Zeitg.“ piše, na versto: železnica iz Nabrezine v Kasarsu, zvezna železnica med zahodno in južno, železnica iz Linca v Salzburg, in iz Marburga do Kaniže.

— Pravijo, da prostovoljcom, ki so udinjani za vojake, dokler bo vojska terpela, in ki so za prave vojake pripravni, se bode na voljo dalo: ali hočejo stopiti v armado, ali pa zapustiti službo, ko bode mir popolnoma sklenjen. Tisti, ki hočejo vojaki ostati, se bojo djali v lovske batalijone.

Iz Benetk. Po cesarskem sklepu od 13. julija se imate dve nove sorti papirnatega dnarja „vaglia“ imenovanega napraviti: po pet gold. in po goldinarji.

Iz Ogerskega 26. julija. V več krajih so tiste kobilice, ktere v velikih trumah letajo iz dežele v deželo, spet letos začele veliko škodo delati polju. Že lani se je prikazalo toliko teh požeruhov, da je gosposka ukazala mnogim občinam (srenjam), naj pridno pokončujejo to škodljivo žival in pa njeno zalego (jajčica), in res so od porcijunkule do sv. Mihela tako pridni bili, da so čez 1509 vagánov kobilic in 87 vagánov jajc nabrali in v globokih jamah pokončali. Čeravno so jih s tem zaterli sila veliko in se obvarovali še večje škode, je vendar tega merčesa letošnja spomlad toliko izlegla, da jih je v več krajih vse černo; na večer se vzdignejo silne trume in kakor siva megla pokrijejo zemljo kamor pridejo. Dozdaj so si izberali ti požeruhi posebno koruzo in čez eno noč postrigle polje tako, da so le še kratki štori drugo jutro kazali, kje je včeraj še plodno koruzoviše bilo. Ako bote prihodnja zima in spomlad ti živali spet tako ugodne, ne vemo, kaj bo!

— V Sopkovcu, neki vasi Zemplinskega komitata, je 9. dan p. m. tik cerkve volk 7 let staro deklice napadel in zadavil, preden so ubogemu revčetu prišli ljudje na pomoč. Če le merha ni bila stekla?

Iz Zemuna 17. julija. — 12. dan julija imajo kristjani bosniški s kristjani serbskimi vsako leto po stari navadi shod na serbski zemlji. Letos se jim je pripetila grozna nesreča. 12. julija opoldne se podá 55 Bosnjakov blizo Rača v čolnu čez Drino v Serbijo. Že so bili blizo serbskega brega, kar po nemarnosti brodnika

prileti na neko drevo, ki je v vodi ležalo; čoln se prekucne in vseh 55 oseb pade v derečo vodo; le 20 jih je znalo plavati in se rešilo potopa; vsi drugi so žalostno smert storili v Drini.

Iz Srbije. Iz Belega grada. Slišali smo, da je turška vlada na besedo angležkega poslanca Bulwersa terjala, naj se pokopani Vučić izkoplje in njegovo telo po zdravnikih preiše, ker tu in tam so zagnali sum, da je bil v ječi zavdan. Knez Miloš tega ni dovolil.

Iz Rusije 26. julija. Petrogradski časniki razglashajo pogodbo, ki jo je rusovska vlada z kitajsko v Peking-u sklenila; pogodbeno pismo šteje 12 členov, med katerimi je tudi ta, da bojo kristijanski misijonarji varniši v Kini.

Iz rimskih dežel. Iz Bolonje se piše, da je rimska vlada postavne bukve rajncega Napoleona (code Napoleon), po vseh svojih deželah kot zakonik upeljala.

Iz Švajce. Košut je te dni s svojo rodovino prišel v Genf.

Iz Nemškega. Iz Berolina kažejo vsi časniki, da zagovarjanja, zakaj pruska vlada ni avstrijski na Laškem pomagala, še ni konca ne kraja. V Hanovru se razodevajo glasi v prid nemško-narodnim zadevam in za preuredbo nemške zveze. Vladni hanoveranski časnik očituje zdaj nemško politiko pruske vlade, da je zdražila Nemce in podpirala prekucijne namere nemškega ljudstva.

Iz Francozkega. „Moniteur“ od 28. julija razglasha imenitno novico, da je cesar Napoleon sklenil, kmali kmali svojo armado na suhem in morji zmanjšati. Vladni časniki so grozno hudi, da silne priprave za vojsko, ki jih angležka vlada na morji dela, francozko vlado silijo k enakim pripravam. „Neprenehano pripravljanje ladij za vojsko — pravi nek francozki vladni časnik — kaže, da nam Angleži ne zaupajo in da ni prave edinosti med nami. Taka pa ne more dolgo biti. Ali mora vlada vladi zaupati, ali pa se bo razderlo dozdejno prijateljstvo in resen razpor utegne med njima vstati.“ Tako žuganje je pač veliko pomenljivo iz ust časnika, ki sme le govoriti kar mu vlada veleva. — Maršal Pelissier, dozdej višji poveljnik na nemški meji postavljene francozke armade, je izvoljen za velikega kancelirja reda častne legije in je po tem takem svoje dozdanje službe odvezan.

— Spet gré glas po vsem Francozkem, da bode cesar Napoleon sv. očeta papeža povabil, naj ga pride v Pariz kronat. Dozdej Napoleon ni mogel te časti doseči; zdaj pa upa, da mu bojo papež radi postregli.

— Svile (žide) smo letos tukaj še manj pridelali kot lani; nobene jajca, ne domače ne ptuje se niso dobro obnesle; bolezen je večino pokončala, polovico že takrat, ko so se jajca izvalile, ostale pa med 2. in 4. levnjem. Vzroka terdovratne bolezni še nobeden ni izduhtal, čeravno si več komisij in učenih mož s tem glavo ubija.

Iz Angležkega. Iz Londona. Moniteur-jevo oznanilo, da bo Napoleon svojo armado zmanjšal na število mirnega časa ni Angležev tako potolažilo, kakor se je v Parizu mislilo, marveč se je med angležkimi in francozskimi časniki tako huda vojska unela in tudi v angležkem državnem zboru se čujejo take ostre besede, da se je res novih homatij bati. Angleži odkritoserčno pravijo, da ne verjamejo francozki vladi nič, ker jih je skušnija že mnogokrat učila, da ni res bilo, kar je očitno govorila. Tako, na priliko, ji očitujejo, da je malo dni pred laško vojsko rekla, „da ni v stan orožja iz rok položiti, ker ga še v roko vzela ni“ — in ko bi trenul, je tirala silo vojakov in kanon čez gore in po morji na Laško. Prekanjeno primeru, ki jo „Moniteur“ dela med državnim dnarstvom

angležke in francozke vlade, prestresa časnik „Times“ tako-le: „Ako bi mi z dnarjem samim vse opraviti mogli, cesar potrebujemo za varnost naše države, bi pač mirno sedeli in sovražnika, ako bi nam v hišo prihrul, s terdimi tolarji pobili; to, kar nam skerb dela, ni pomanjkanje dnarja, ampak pomanjkanje vojakov. V poslednjem zboru doljne zbornice so šteli in šteli ministri našo armado, pa nobeden ni mogel čez 30,000 vojakov naštet. V takih okoljsinah nam je večji skerbi za prihodnost treba kakor takim vladam, ktere imajo vojakov kot listja in trave, dnarja pa malo“ itd. — V doljni zbornici je 30. julija na vprašanje poslanca Bentinka: ali ne bo vlada vojskinih priprav zmanjšala? minister Palmerston odgovoril, da je tako vprašanje zdaj še veliko prezgodno, ker vsaka država mora to storiti, kar zahtevajo njene potrebe. Poslanec Kobden je tolažil zbor, naj se nikar ne boji francozkega napada; Napier, Pakington, Paget in Palmerston pa so priporočali priprave za brambo.

— Za gotovo se pripoveduje, da ste angležka in pruska vlada zvezo sklenile.

Iz Turškega. Iz Carigrada 23. julija. Iz Bosne se sliši, da je punt v tukajšnjih krajih nehal in da je ondi spet mir. Knez Danilo je turški vladi vediti dal, da se on ni v nobeno prekucijo zunaj svojih dežel vtikal. — Kakor „Nord“ piše, je turška vlada vesela, da je na Laškem mir. V deželah evropejske Turčije, kjer se je že tudi mnogo priprav delalo za vojsko, so te priprave zdaj tudi ustavljene. Sliši se, da sultan, ki se je dosihmal še zmiraj obotavljal, Kuza-ta za gospodarja Moldave in Valahija spoznati, se bo vendar-le udal željam rusovske in francozke vlade. Važna novica je tudi to, da bo turški sultan z vlado papeževo v diplomatično zvezo stopil in kakor drugi vladarji vprihodnje poslanca pri sv. očetu papežu imel.

Iz Portugala. Iz Lisabona 20. jul. Danes je bil pogreb kraljice portugalske, ki je še celó mlada za naglo boleznijo umerla; po nekem prehlajenji so jo golte (angina) napadle, ki so mahoma tako hude bile, da so ji zdravniki celó vrat prebodli, — al vse ni nič pomagalo; umreti je mogla. Kakor je kralja ta smert popolnoma omamila, take je tudi celo deželo z žalostjo napolnila, ker vse je rado imelo ljubeznjivo in umno kraljico. Pogreb njeni je to očitno pokazal.

Iz severne Amerike. 4. dan p. m. so Amerikanci praznovali spomin samostojnosti svoje. Založnik lepovernanskega lista „The Constellation“ je v spominek tega dneva izdal poseben list pod naslovom „List veselja“, kateri list, iz ene same pôle obstoječ, je tako neznan velik, da, dokler svet stoji, ni še nihče takega časnika vidil; meri namreč ta list 8 čevljev in 4 pavce po dolgem, 6 čevljev pa po širokem. 40 skladavcov je skozi 8 tednov neprenehoma stavilo čerke za ta list, ki je bil v lepem zavitku na vse kraje razposlan. Papir je tako močen, da bo sterpel 100 let, zakaj še le vsto letih bo prišel spet tak velikán na dan.

— Iz Vašingtona se piše, da je predsedniku ameriškanske republike Buchananu svobodna samostojnost laških dežel zlo pri sercu in da jim bo pomagal, kar bo mogel; govori se tedaj, da misli ameriškanskih ladij poslati na srednje morje.

Pogovori vredništva. Gosp. J. M. Pr. v T: Vrednik „Novic“ Vam kot zdravnik sam svetujem, da za omenjeno bolezen bi utegnile toplice v Teržiču (Monfalcone) ali Krapini najbolje biti; vse druge domače kopve, mazila in kadila ne bojo nič pomagale za zastarano bolezen v nogah. Ravno pripraven čas je še za te toplice, ktere imajo veliko zdravilno moč. Na noge tedaj, preden zima pride! — Gosp. J. K. v Gr: Žal nam je, da je „Novicam“ namenjeni spis prepozno došel, ker je vojske konec. — Gospod N. N. v Kr: Dopisov, ki se nam pošljejo brez imena, ne jemljemo nikoli v „Novice“ — nikar nam tedaj ne zamerite, da zavoljo tega tudi Vašega nismo vzeli; prosimo drugikrat saj za vredništvo imé podpisati.